

своєї учбової діяльності бажаним, через можливу неадекватну реакцію студентів на помилки або уявлювану необ'єктивність викладача, до конфліктної ситуації можуть бути залучені різні сторони – студент і студент, студент і група студентів, групи студентів, та найгірше, студент і викладач, група студентів і викладач. (Звичайно, два останніх варіанта взагалі треба вважати неприпустимими, але кожен викладач знає, що на практиці такі ситуації, на превеликий жаль, мають місце і вимагають від викладача розуміння ситуації, особистої витримки та вміння вплинути на цю ситуацію швидко і мудро, не втративши свого авторитету та не нашкодивши авторитету інших осіб).

Таким чином, можна узагальнити, що з метою підтримки позитивного психологічного клімату під час усього учбового процесу і оптимізації процесу навчання, викладачеві необхідно звертати увагу і на позитивні, і на негативні тенденції у студентській групі. Відмітивши позитивну сторону, саме її треба розвивати і заохочувати при колективній діяльності студентів, і намагатися уникати небажаних ускладнень у міжособистісних відносинах, ускладнень, які мають виключно деструктивну природу і наслідки.

Література:

1. *Ибляминова М. Р.* Иностранный язык в высшей школе: эффективное изучение / М.Р. Ибляминова // Вестник Астрах. госуд. тех. ун-та. – 2007. – № 5. – С. 133–136.

2. *Казначеева С. Н.* Студенческий возраст и организация познавательной деятельности: дайджест / С. Н. Казначеева // Психология обучения. – 2007. – № 5. – С. 96–97.

3. *Сумцова О. В.* Социально-психологические факторы в преподавании иностранного языка студентам технического вуза / О. В. Сумцова // Молодой ученый. – 2011. – № 11. – Т.2. – С. 174–176.

С. С. МИКИТЮК,

к.філол.н.с.,

доцент кафедри іноземних мов № 1
НУ “ЮАУ ім. Ярослава Мудрого”

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В НЕМОВНОМУ ВНЗ

Невід'ємною частиною професійних компетенцій, якими повинен володіти кожен випускник вищого навчального закладу, відповідно до базових документів Ради Європи з освіти, є володіння іноземною мовою та вміння користуватись комп'ютерними технологіями. Конкурентоспроможність кожного випускника залежить не лише від його професійних знань, а й від його здатності навчатись самостійно – самостійно отримувати знання та

інформацію за допомогою найсучасніших технологій, обробляти її, фіксувати, вірно тлумачити зміст, виділяти головне.

Самостійна робота привертала увагу дослідників різних напрямків науки: В. В. Краєвський, І. Я. Лернер, П. І. Підкасістий досліджували теорію самостійної діяльності у навчанні; Н. Ф. Коряковцева, L. Dickinson, G. Ellis, B. Sinclair працювали над теорією навчальної автономії; Н.А. Бовтенко, К. Б. Єсіпович, Є. С. Полат, L. Lee, M. Warschauer розробляли теоретичні положення організації навчального процесу та використання комп'ютерних технологій у навчально-пізнавальному процесі; І. М. Розіна, К. Brandl, L. Lee, M. Warschauer вивчали теорію комп'ютерно-опосередкованої комунікації; М. Є. Брейгіна, Є. С. Полат, D. L. Fried-Booth досліджували проектну технологію в навчанні іноземних мов; теорія мовної особистості, діяльності, творчості, контекстного навчання, саморегуляції та самореалізації у процесі діяльності знайшла розвиток у працях А. О. Вербицького, І. О. Зимньої, Н. Ф. Коряковцевої, О. О. Леонтьєва, І. І. Халєєвої.

У сучасній методиці викладання іноземних мов перспективним є напрямок організації самостійної роботи студентів з урахуванням сучасних інформаційних технологій у цілому та Інтернет-технологій зокрема, що дозволяє робити процес формування іншомовної компетенції безперервним та мотивувати студентів до самостійного навчання [2]. Такий вид роботи є надзвичайно важливим у сучасних умовах:

– *по-перше*, кількість аудиторних годин, передбачених програмою у немовному ВНЗ, не завжди дає можливість формувати мовну та мовленнєву компетенцію на необхідному рівні. Вірно організована самостійна робота може розвантажити роботу в класі – частина завдань, що не потребує уваги викладача, може бути виконана студентом самостійно;

– *по-друге*, самостійна робота сприяє індивідуалізації процесу навчання. Якщо робота в аудиторії не завжди може враховувати індивідуальні особливості студента, то робота поза аудиторією повинна бути організована з урахуванням різного рівня знань та може виконуватись у різному темпі, а це свідчить про те, що вона потребує ґрунтовного методичного та матеріального забезпечення;

– *по-третє*, самостійна робота при вивченні іноземної мови за допомогою Інтернет-технологій у немовному ВНЗ дозволяє реалізувати ряд завдань: розвиток навичок іншомовного спілкування у різних сферах та ситуаціях, формування та вдосконалення мовних навичок, розвиток навичок самостійної та дослідницької роботи, підвищення мотивації та створення потреб у вивченні іноземних мов та ін..

Окремим аспектом самостійної роботи на першому курсі є робота зі студентами, що мають низький рівень підготовки в рамках курсу середньої школи. Такі студенти повинні бути інтенсивно задіяні до самостійної роботи з метою корегування граматичних та лексичних знань. Зазначена робота може проводитись як в електронному вигляді, так і за допомогою окремих

робочих зошитів, що мають містити пояснення матеріалу та вправи на його ретельне відпрацювання.

Самостійна робота студентів за допомогою комп'ютерних технологій може бути організована у двох напрямках: *аудиторна* та *позааудиторна* [1].

Аудиторна самостійна робота передбачає виконання завдань у мультимедійних класах під безпосереднім наглядом викладача.

Позааудиторна самостійна робота включає виконання спеціально підготовлених завдань. Бажаною є така організація роботи, щоб студент мав можливість працювати у будь-якому місці, де є доступ до Інтернет. Зазначена робота може бути поділена на два напрямки: *робота зі спеціально розробленими електронними завданнями* (наприклад, у програмі Smart Notebook), розміщеними на сайті навчального закладу, та *розробленими або підібраними безпосередньо у мережі Інтернет*. Другий напрямок роботи може включати два види роботи: *самостійну роботу з електронними ресурсами та інтернет-комунікацію*.

Самостійна робота з електронними ресурсами передбачає пошук, аналіз та опрацювання тематичного матеріалу. Інформація, представлена у мережі Інтернет, може бути використана у наступних напрямках:

– відпрацювання лексичного та граматичного матеріалу за допомогою різноманітних сайтів, створення глосарію з використанням комп'ютерних програм-конкордансів, існуючих в Інтернеті лексичних корпусів (<http://info.ox.ac.uk/bnc> та <http://www.lex tutor.ca>) та різноманітних словників;

– поглиблення знань за темою за допомогою додаткових матеріалів та з метою розвитку навичок аудіювання, читання та письма. Ця робота може включати такі види Інтернет ресурсів:

a) *hotlist* (список Інтернет сайтів з певних тем, пошук якого здійснюється за допомогою ключових слів);

b) *scrapbook* (колекція мультимедійних Інтернет ресурсів, що містить посилання на текстові сайти, фотографії, аудіо файли, відео кліпи, графічну інформацію та популярні анімаційні віртуальні тури);

c) *treasure hunt* (містить не лише посилання на сайти за темою, кожне посилання має ще й запитання щодо змісту сайту, що допомагає викладачу організувати пошукову роботу студентів);

d) *subject sampler* (містить посилання на текстові та мультимедійні файли мережі Інтернет; після вивчення кожного аспекту теми студент має відповісти на питання та висловити власну думку);

Інтернет-комунікація – це спеціально організоване спілкування за допомогою електронної пошти та форуму. Електронна пошта є найпоширенішим видом комунікації у мережі Інтернет, що включає передачу, обмін повідомленнями та файлами. Міжкультурна та міжособистісна цінність такого спілкування обумовлена її інтерактивністю, тобто можливістю взаємодії з різними групами – носіями мови, одногрупниками, викладачами. Форум є засобом організації та проведення

самостійної роботи студентів під наглядом викладача, у якому основною метою є виконання навчальних завдань щодо комунікації іноземною мовою, а також обговорення різноманітних проблем.

Під час організації самостійної роботи викладач має виконувати цілий ряд функцій – від помічника, джерела інформації, консультанта до партнера. Особливо важливою є його роль на етапі контролю за проведеною роботою, що повинен бути ретельно організованим.

Ефективна самостійна робота сприяє поглибленню знань, формуванню інтересу до пізнавальної діяльності, розвитку когнітивних можливостей. Саме вона є головним резервом підвищення якості підготовки сучасних фахівців.

Література:

1. *Ажель Ю. П.* Особенности внедрения Интернет-технологий в организацию самостоятельной работы студентов при обучении иностранным языкам в неязыковом вузе / Ю. П. Ажель // Молодой ученый. – 2011. – № 6. – Т.2. – С. 116-119.

2. *Иванова В. М.* Самостоятельная работа студентов по иностранному языку в условиях неязыкового вуза [Электрон. ресурс] / В. М. Иванова. – Режим доступа : http://www.rusnauka.com/4._svmn_2007/philologia/19468.doc.htm.

Т. Ю. МОРОЗ,

к.філол.н.,

доцент кафедри іноземних мов №1
НУ “ЮАУ ім. Ярослава Мудрого”

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ДОШКИ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Новітні інтерактивні технології стали ознакою сучасності, а отже і ефективного заняття. Сьогодні вже неможливо уявити собі сучасну лекцію, практичне заняття, семінар без використання інформаційно-комунікативних технологій, презентацій, інформаційних інтернет-ресурсів. В минулому залишилися лінгафонні кабінети, магнітофони, плівки, наше життя заповнили комп'ютери, ноутбуки, планшети, електронні книги. На зміну традиційній дошці з'явилася дошка інтерактивна, що має надзвичайно великі дидактичні можливості та переваги, і, звісно, не позбавлена певних недоліків.

Мета публікації – проаналізувати позитивні та негативні аспекти використання інтерактивної дошки під час занять з англійської мови у ВНЗ.

Інтерактивна дошка – це не просто дошка, де фіксується зображення з комп'ютера. Інтерактивна дошка має програмне забезпечення, яке дозволяє викладачу творчо конструювати урок, використовуючи інтернет-ресурси, програми Microsoft Power Point, Smart Notebook.